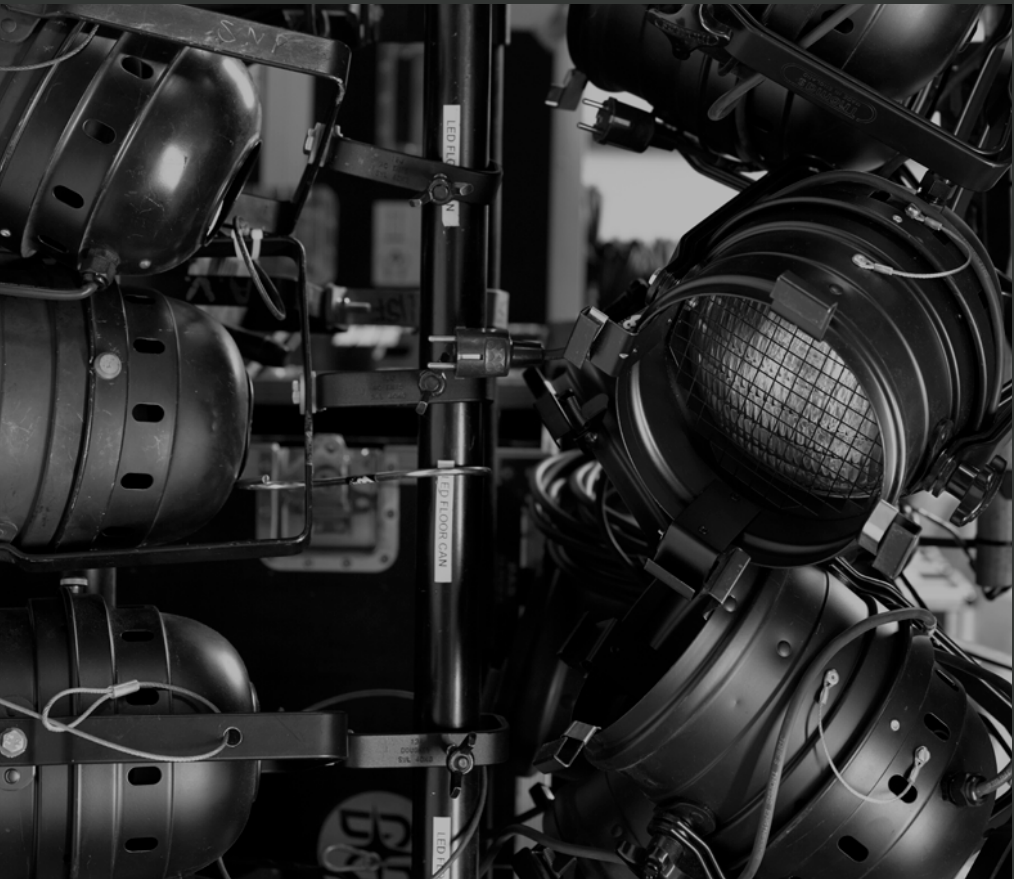

USF

KULTUR- OG SCENEHuset

ÅRSMELDING 2014

SPRÅK OG REDAKSJON
www.språkfolk.no

FOR

Helge Hansen
Cecile Ramnøw
Roy Bjørge
Oddbjørn Sæviassen
Sieg Pållesen
Tilvor Brodbeckstift
USF

DESIGN

www.monting.no

JON TVILDE KULTURHUSSJEF

USF Verftet er eit eineståande og mangfaldig kulturbygg. Her finn ein eit stort og variert kunstarmiljø, ulike kulturverksender, ei rad kulturorgansisasjonar og Kulturhuset USF

(heretter USF), med sine scenar og rom for kunst; der USF er rekna som ein nasjonal aktør i kultur- og kunstfeltet og med internasjonal aktivitet og ry.

USF sitt kulturpolitiske oppdrag er å skapa optimale produksjons- og formlidingsvilkår for samitidskunst og heile spekteret av elektrisk forsterka musikk. For å oppnå dette samarbeider USF med eit mangfald av kunst- og kulturprodusentar som fyller kulturhuset med innhald, og der USF sitt administrative og produksjonstekniske apparat arbeider som tilretteleggjar og med oppgåva som husvert.

Ombygginga Arena USF, som stod ferdig i mars 2013, er ein suksess. Røkeriet har betesta sin posisjon som ein av dei viktigaste og beste musikk-scenane her til lands. Truleg er dette scenen med den beste akustikken for forsterka musikk. Heile USF fungerer no nærast optimalt i festivalsammenheng. Aktiviteten er òg stor. I 2014 hadde USF 125 000 besøkjande til 187 konsertar, 43 scene-kunstoppsettingar, 13 kunstutstillingar og 783 andre kulturarrangement.

Dette magasinet har til oppgåve å få fram særpreget til USF. Intervjua og tekstane er forfatta av eit eksternt kommunikasjonsbyrå, Språkfolk,

som fekk til oppgåve å framstille USF frå dei ra synsvinkel.

USF har to utfordringar. Den eine er behov for ein høgare offentleg grunnfinansiering, slik at våre arrangørar kan oppretthalde si drift med føreseielege leigevilkår. Hordaland fylke har i kulturplanen teke mål av seg å "verta ein leiande europeisk kulturregion". Planen slår fast at "det trengst fleire, tunge kulturelle sentra i landet som byr Osloregionen konkurranse på kvaliteten, nyskaping, merksemd og stadlege midlar." USF er eit slik senter, særlig innan nyskaping og formidling. USF si oppmoding er, skal me nå djerre mål må me satsa der vi har størst moglegheit for å lukkast. Det er difor med optimisme USF sender søknad om monalege større offentleg tilskot frå fylket si side.

Den andre utfordringa er utviklinga av Kjødetomta på sørsida av USF. Her har USF og Kultur Vest teke til ordet for at tomta og USF må utviklast til eit kulturkvartal og at Bergen sitt framtidsige musikkteater vert lokalisert der. Òg det haster å sikra seg tomta, slik at det ikkje vert bygd bustadblokker i staden. Kunst og kultur er òg god byutvikling og med slik bruk av området kombinert med opne møteplassar og nye arenaer for profesjonell kunst, kan dette verta eit eineståande kulturelt kraftsenter.

— *God lesning*

MULIGH HUS

USF på Verftet er et kulturhus i ordets rette forstand. I den ombygde sardinfabrikken på vestsiden av Nordneshalvøen, legges det til rette på kulturens premisser.

Vi sørger for at kunst i ulike former produseres og formidles. Dette gjør vi ved å drive scene, gjestekunstnerordninger, visningsrom for kunst og ved å engasjere oss i utvikling av andre kulturarbeid i byen. USF utvikler gode rammer for kunst- og kulturprodusentene ved å ta ansvar for store deler av infrastrukturen som trengs for produksjon og fremføring; scene, sceneteknisk utstyr, avviklingsstab, atelier, studioer, gallerirom, m.m. - og noen ganger i rollen som co-produsent.

BILDER

Partha da Prince & The Bell Laboratory / Ekko (Oddbjørn Støffensen)
BIT20 Ensemble / Borealis Festival (Cecile Bannow)
Wayne Shorter Quartet / Nattjazz (Håge Hannev)
Utsilingspung KTHB Master Design (USF)
BIT20 Ensemble / Borealis Festival (Cecile Bannow)

SJU STEG FRAM

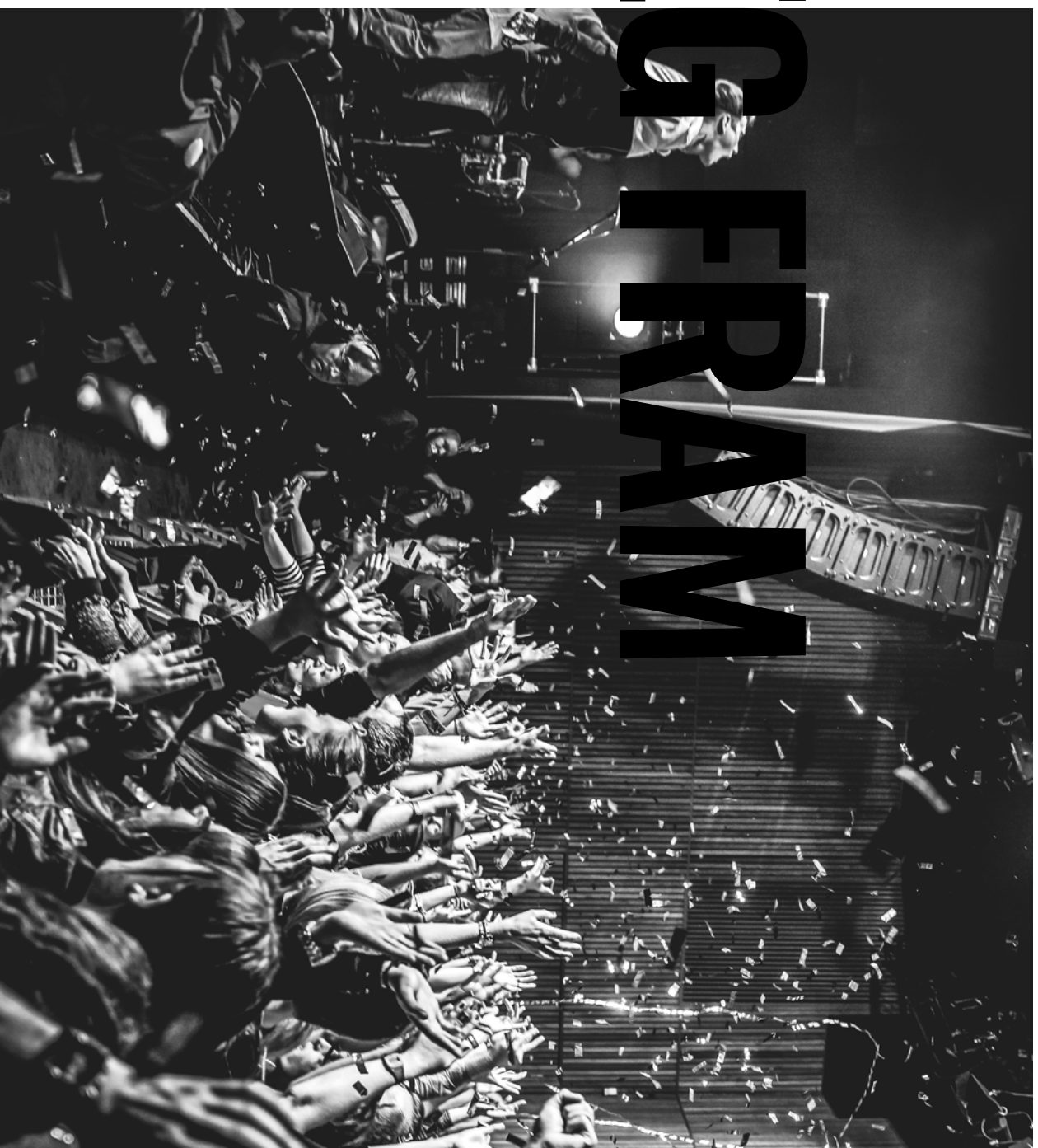
**Det store ombyggingsprosjektet
«Arena USF», som sto ferdig i mars 2013
var et sjumilssteg for USF**

Det resulterte blant annet i en «state-of-the-art» konsertsal det går gjetord om både nasjonalt og internasjonalt. Formålet var å gi musikkmiljøet i Bergen profesjonelle arbeidsforhold, gi publikum bedre plass, forbedre publikumsfasilitetene og skape en optimal festivalarena med god logistikk for avvikling av konserter på husets fem scener.

USF har scener for musikk, film og teater. Det er ikke mange steder man finner et så stort musikk- og kunstmiljø, og et så variert og bredt kulturtilbud under samme tak.

Huset brukes flittig av artister, scenekunstnere og publikum. I tillegg har USF atelier og visningsrom for kunstnere, kontorer og lokaler for kulturaktører. Siden åpningen i 1993 har USF arbeidet for å skape optimale produksjons- og formidlingsvilkår for musikk og kunst.

BILDE
John Olav Nilsen & Gjengen
Foto Oddbjørn Steffensen

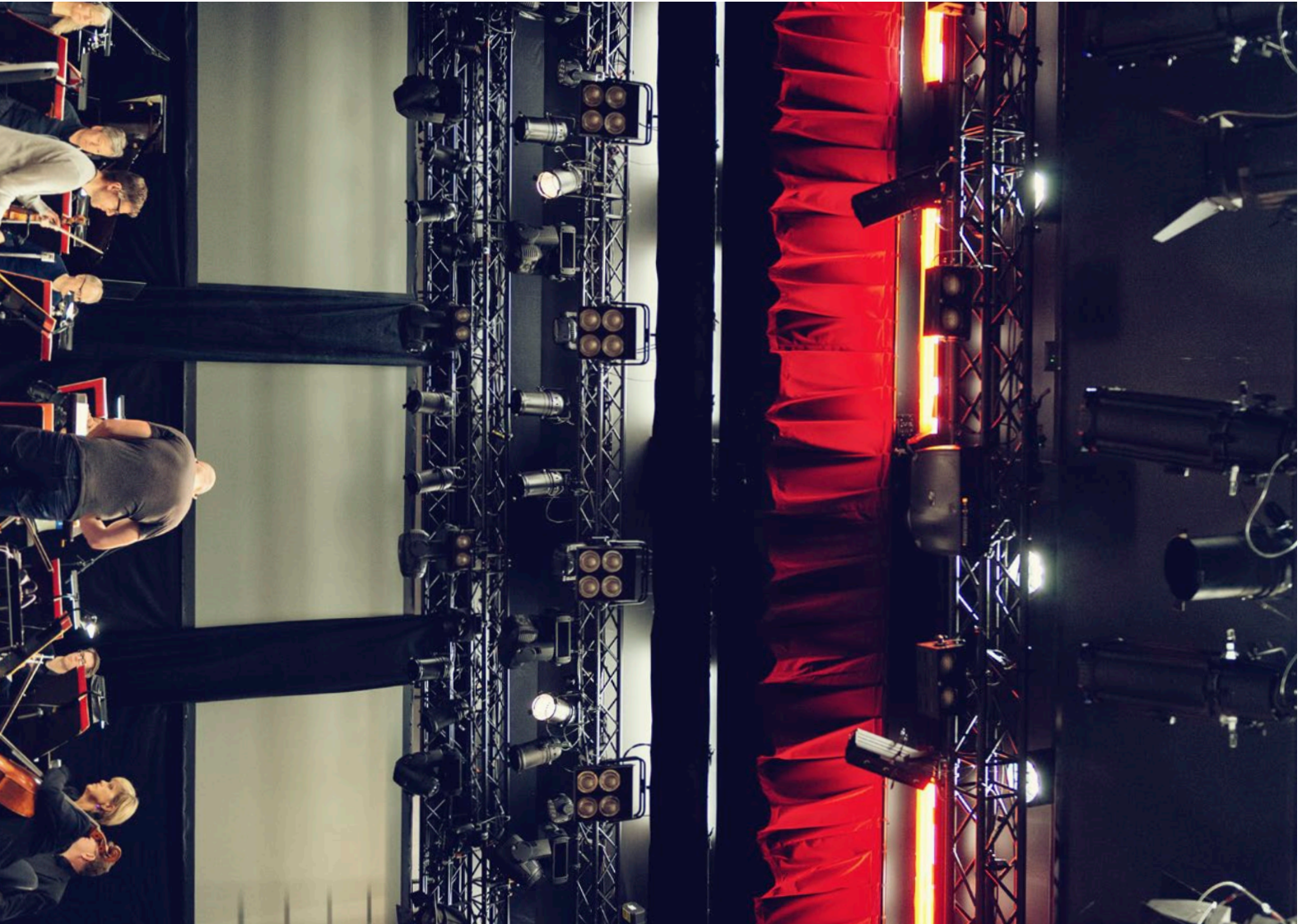

I 2014 VAR DET 847
KULTURARRANGEMENTER
PÅ USF SOM VAR ÅPNE
FOR PUBLIKUM

TRAPES & CHAMPAGNE

Driftsavdelingen har som oppgave å legge til rette for eksterne aktører som leier seg inn på USF. Teknisk ansvarlig Kjell Aabø sier at de legger stor vekt på å imøtekomme kundenes ønsker. – Hvis de ikke har arrangert noe her tidligere, pleier vi å invitere dem inn til en befaring slik at vi får vist dem huset og diskutert behovene deres før avtalen blir inngått. Men vi har også en gjennomgang med kunder som bruker USF jevnlig for at vi skal få innsikt i hvilke spesifikke behov og ønsker de har før den produksjonen de skal avvikle, forklarer Aabø.

Han legger vekt på at alle som jobber i teknisk og drift er veldig allsidige. Selv om alle har sine spesialfelt, er ingen låst i en spesifikk rolle, og alle er klare for å ta i et tak når det trengs. – I drifts-avdelingen har vi en uskreven regel om å aldri si tvært nei til en forespørsel, sier han. Hvis kunden ønsker seg en 10 m lang catwalk, eller trapesartist hengende fra taket for å skjenke champagne, så fikser vi det. Når vi møter dem med en positiv innstilling og viser at vi har kontroll, skaper det tillit og vi viser at de ikke trenger å bekymre seg for noe som helst.

MLL
BIT 20 Ensemble i Røkeriet
Foto Cecilie Binnov

En av aktørene som opp gjennom årene har vært en gjenganger på USF er Bergen Live AS – et arrangør-selskap som hvert år gjennomfører 60–70 konserter på ulike scener i Bergen. Produsent og HMs-ansvarlig i Bergen Live, Martin Holmes, er

klar i sin tale når han blir spurt om hva som er viktigst når Bergens største konsertarrangør skal avvikle en konsert: – God forutsigbarhet er avgjørende for oss, sier Holmes. – Spesielt når det gjelder de økonomiske aspektene ved større konsertarrangementer, men også når det kommer til sceneteknikk og logistikk.

Holmes mener at USF har spesielt høy kompetanse på det scenetekniske.

– USF holder bransjestandard og det

gjør at vi sjelden har behov for å leie inn utstyr når vi arrangerer noe der. Når det gjelder ren praktisk avvikling av arrangementer, mener jeg at USF er helt i toppsjiktet av norske konsertarenaer, sier han.

- Når det gjelder ren praktisk avvikling av arrangementer mener jeg at USF er helt i toppsjiktet av norske konsertarenaer.

Martin Holmes, Bergen Live

hensyn til, er de flinke til å minne oss på at vi ikke må gå for lange dager. Det kan av og til være en utfordring for oss når vi jobber med produksjoner som krever lange arbeidsøkter, men det løser seg alltid rent praktisk. USF er viktig for Bergen, slår han fast.

– De som jobber på USF er veldig

ryddige folk. Siden det er et flerbruks-hus og de har andre leietakere å ta

Galleriet Visionsrommet USF har steg for steg blitt oppgradert og har i dag høy profesjonell standard. Der er et attraktivt rom for mange kunstnere. I tillegg til at all kunstnerisk aktivitet skal være profesjonell, er mangfold og bredde viktige prinsipper for kunstprosjektene som finner sted her.

Volt er et langsiktig kuratorisk prosjekt som ble startet opp i 2008 i Bergen av Marie Nerland. I 2014 satte hun og lydkunstneren Maia Urstad opp utstillingen *Cargo* i Visionsrommet. – USF har en stab med dyktige,

dedikerte medarbeidere og det er et veldig fint sted å arbeide med kunstprosjekter, sier Nerland. Hun vektligger de fysiske og taktile

kvalitetene i rommet, slik som

akustikk og muligheter for lys og mørklegging. – Generelt trenger man et rom som det føles godt å være i, der en gjerne vil bruke tid i møte med, og i lag med, kunstverkene, sier hun. Nerland mener at USF og Visionsrommet er en viktig arena for Bergens kunstmiljø.

Visningsrommet ble startet som kunstnerstyrt galleri på slutten av 80-tallet

– En av USFs store styrker er at det er et møtested for mange ulike kunstuttrykk, sier hun. – Publikumsmessig drar de ulike aktivitetene veksel på

hverandre. Jeg synes at perioden med kuratorstyrt program for noen år siden var bra, og jeg synes også at det er bra slik det drives nå, hvor ulike aktører kan søke om utstillingsplass og å få leie lokalet. De siste årene har det ofte vært utstillinger som kunstnere selv initierer og realiserer. Det er gøy å se hvor ulike utstillingene i Visionsrommet kan være, sier hun.

BILDER
Linn Frøkedal | Rokket
Foto Oddbjørn Seglinsen
Visningsrommet USF
Foto Thor Bratnesdottir

AIR

ARTIST IN RESIDENCE BERGEN

USF har lang erfaring med drift av internasjonale gjestekunstnerordninger, og Artist in Residence Bergen (AIR) tilbyr internasjonale kunstnere opphold i 2–3 måneder. Ordningen ble startet i 1999, og består av to leiligheter og to studio på USF. I 2014 hadde til sammen 14 kunstnere arbeidsopphold i Bergen. Gjestene, som representerte 10 ulike land og alle kunstdisipliner, samarbeidet med byens kunstmiljøer og skapte nettverk mellom Bergen og utlandet. Ordningen er støttet av Bergen kommune. Utfyllende informasjon finnes i egen rapport.

INLUK
Serbiske Dragan Vovodica installasjon
på parkeringsplassen ved USF

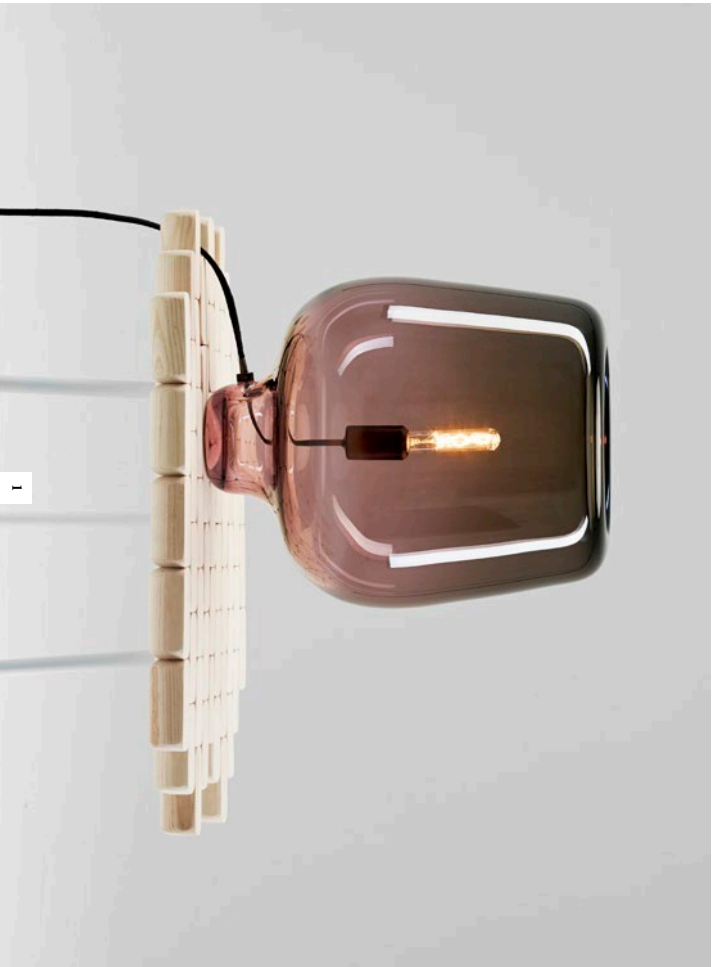
BERGEN DESIGN INKUBATOR

Bergen Designinkubator er en ressurs for design i Bergen, og er utviklet av Bergen kommune, Kunst- og designhøgskolen i Bergen (KHIB) og USF. Målet er at flere nyutdannede innen designlaget velger Bergen som base, og at flere av dem som velger å etablere seg innen dette feltet, lykkes med å skape en livskraftig virksomhet. I en periode på to år får deltakerne tilbud om en arbeidsplass i inkubatoren til sterkt redusert pris som dekker husleie, strøm, bredbånd, møbler og innredning. I tillegg får de tilbud om faglig veiledning og støtte.

Ved å ha arbeidsplass vegg i vegg med andre designere og kunstnere i USF-huset, kan deltakerne bli kjent med nye kolleger med lang erfaring, og samarbeid kan oppstå. I løpet av 2014 var sju designere i aktivitet i inkubatoren: Yllei Wang, Lisa Suttholovsky, Lars Beller Fjelland, Vera & Kyte, Hanne Kari Ravndal, Mikael Pedersen og Jonas Evensen.

BRUDE
Designer Lars Beller Fjelland's «Cloche»

2

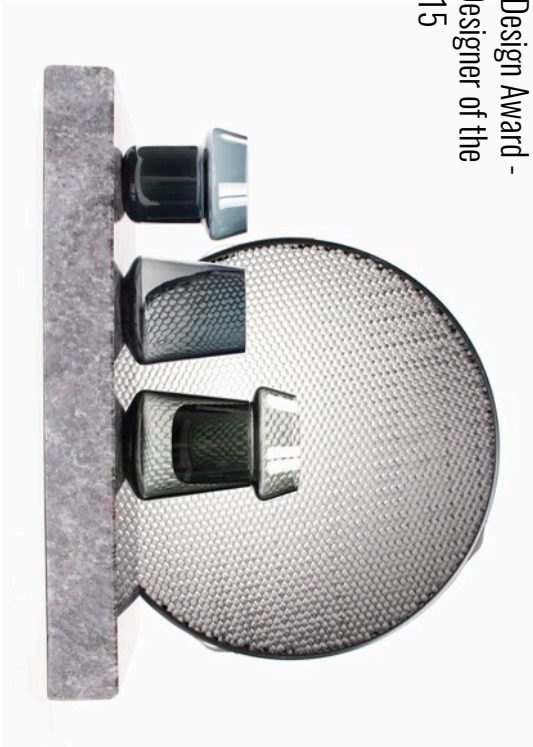
3

5

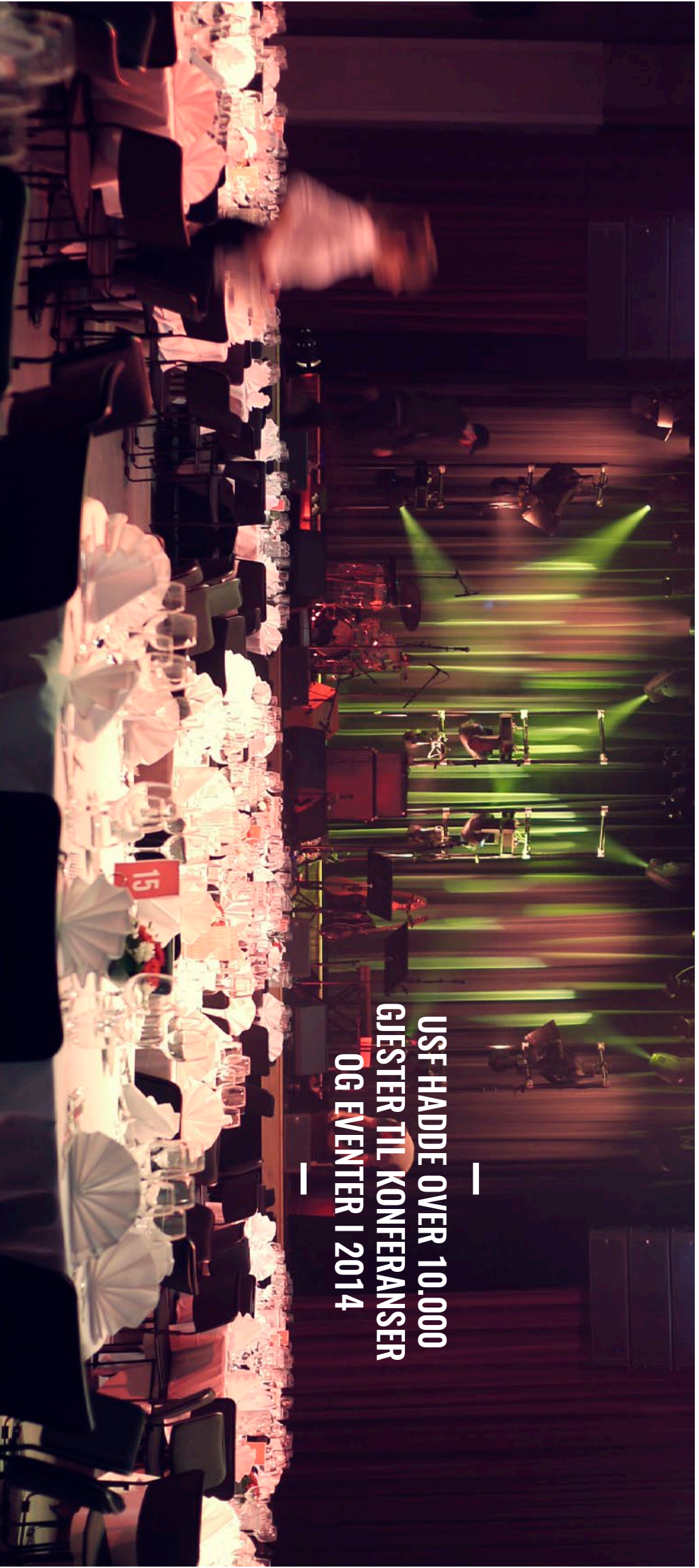

Vera & Kyte er nominert
til Nova Design Award -
Nordic Designer of the
Year 2015

BILDER

- 1 - Morten & Jonas «Say my name» lampe
- 2 - Hanne Kari Ravnal «Top» stol
- 3 - Jonas B. Evensen «Bend» stol
- 4 - Vera & Kyte utenfor USF med «balcony» Døpbed
- 5 - Vera & Kyte «Whiskey» glass

—
**USF HADDE OVER 10.000
GJESTER TIL KONFERANSER
OG EVENTER I 2014**
—

KONFERANSER OG EVENTER

USF har lang erfaring med avvikling av store og små arrangementer, og stiller ofte med både teknisk utstyr, personell og servering av mat og drikke. Scener og lokaler på USF kan leies til konserter, scenekunst, filmfremvisning, møter, selskaper, seminar eller foredrag. Røkeriet blir tatt og ofte tatt i bruk til større eventer, og har kapasitet opp til 500 sitende og 1250 stående publikummere.

Serveringen på kulturhuset USF drives av Terminus Gastronomi som er en del av Augustin og Grand Terminus-gruppen. Eventmanager i Grand Terminus, Annette Sem Ringel, er fornøyd med det nye Røkeriet. – Etter ombyggingen ble interiøret penere og rommet fikk en mye lunere stemning. Vi merker større pågang fra bedrifter som ønsker å avholde konferanser, banketter og selskap her. I tillegg er jo alt det tekniske når det kommer til lyd og lys kjempebra, sier hun.

SVART ARBEID

Bergen uten USF hadde vært som Oslo uten Rockefeller, utbryter Yngve Christiansen. Blastfest-sjefen har nettopp arrangert Bergens største metallfestival for andre år på rad.

USF var festivalens hovedscene

og Blastfestok bredte seg utover hver eneste krik og krok de tre dagene den varte. Christiansen er full av lovord over samar-

beidet. – Folkene som jobber på USF er fantastiske, sier han.

– De besitter en profesjonalitet og en hjelpsomhet som er uten sidestykke! Denne festivalen hadde rett og slett ikke blitt noe av hadde det ikke vært for dem.

Satset huset

I 2014 satset Yngve leiligheten sin for å finansiere den aller første Blastfest. Tilbakemeldingene var gode, men metall-festivalen trakk ikke fullt hus og gikk med underskudd.

Løsningen ble å gjøre årets festival enda større – med 60 band fordelt på fem scener, standupshow, tattoo convention, ford cruise, filmvisning, trommeclinic, guidede turer og

en lounge-jazz pianist.

– Det gikk mye bedre i år. Hadde det ikke vært for gjelden, hadde vi vært i pluss allerede før festivalen startet, sier han.

I følge ham selv var motivasjonen bak Blastfest å se om det lot seg gjøre å arrangere noe på en stor scene over flere dager.

– Den opprinnelige planen før jeg startet dette var jo å gjøre en litt mindre klubbfestival på rockeklubbene i sentrum, men jeg hadde lyst til å se om det gikk an å fylle USF tre dager på rad. Det klarte vi nesten i år, sier han. Røkeriet har en publikumskapasitet på over 1200 og ved helhusarrangement 1800. Yngve estimerer at de daglig hadde rundt 1200 mennesker innenfor dørene.

BLIDE
Wahlan spiller på festivalens hovedscene i Røkeriet
(Sieg Pålsson)

— BLASTFEST SAMLET ET TILREISENDE PUBLIKUM FRA 35 NASJONER —

Ordfører Trude Drevland åpnet festivalen. Her med festivalchef Yngve Christiansen med Aron på armen og et entusiastisk publikum i ryggen. (Sigrild Paulsen)

Standup og progjazz

I Sardinien ble det arrangert trom-
meclinics, standupshow med Craig
Cambell, marked og boklansering
av Deyal Pattersons *The Cull Never
Dies*. I tillegg ble det i samarbeid med
Bergen Jazzforum arrangert konsert
med progjazzbandet Krokofant,
som henter inspirasjon fra band
som Mahavishnu Orchestra og King
Crimson.
– Musikken deres er jo ganske
annerledes enn resten av lineupen
på festivalen. Jeg ønsket å utfordre
metallpublikummet litt - folk har
godt av litt musikalsk variasjon,
sier Yngve.

Cinemateket var åstedet for festival-
ens filmvisninger, der Fredrik Horn
Akselens splitter nye dokumentar

Black Hearts vist. Filmen kaster et
nytt blikk på det beryktede norske
black metal-miljøet fra en ny vinkel.
Filmskaperne reiste til Sør-Amerika,
Europa og Midtøsten for å følge
tre black metal fans som kommer
fra land med ekstreme religiøse og
politiske systemer.

– Det var veldig kjekt å få muligheten
til å vise den dokumentaren her.
Vi hadde opprinnelig planlagt å ha
filmvisninger i Cinemateket hver dag,
men det ble for dyrt å gjennomføre
denne gangen, sier Yngve.

Stimm brakke

Studio USF fikk tildelt rollen som
Blastfests B-scene, og her var pub-
likumstrykket spesielt stort siden
mange flere ønsket seg inn enn det
publikumskapasiteten på 300 tillot.

– På en måte høres jo det ut som et
slags luksuspåbud at det blir fullt
tidlig, men vi kunne sikkert gjort en
litt bedre jobb med å tilpasse kjøre-
planen slik at flere fikk mulighet til
å høre de bandene de hadde lyst til,
sier Yngve.

Tidlige trekkplastre

Røkeriet ble forvandlet til Blastfests
hjerte under festivalen, og hver
kveld spilte fem store navn innenfor
metalsjangeren. Mezzaninen bakerst
i salen ble brukt til VIP-lounge og
hangout-område for de 200 som
hadde sikret seg VIP-pass. Første band
gikk på kl. 17 hver dag – i følge Yngve
var dette gjort bevisst for å trekke
publikum ned på festivalen tidlig.
– Torsdagen kjøpte vi for eksempel
Røtting Christ som første band ut i
Røkeriet, og jeg visste at mange hadde

planlagt å se dem, sier han.

- Når headlinerne starter tidlig får du
dradd folk ut av hotellrommene og
ned på festivalområdet. Det gjør at
omsetningen på huset blir høyere,
og at stemningen stiger et par hakk
tidligere på kvelden enn det ellers
hadde gjort. Det er høyt intensitets-
nivå på disse konsertene og det blir
nok lange dager for en del i publikum,
så derfor sørget vi for ekstra mange
sitterplasser ute i fellesområdene i år,
smiler han.

Utendørs innendørs

Blastfest tar i bruk alle tilgjengelige
rom på USF. Yngve roper at han
hadde en klar visjon for hvordan han
ville bruke arealer til å skape følelsen
av en utendørs festival innendørs.
– Et av USFs store fortrinn er at det
er et veldig fleksibelt bygg, sier han.

– Jeg vet av erfaring at førsteinn-
trykket når du ankommer en festival
har mye å si for hvordan stemningen
utvikler seg. Visningsrommet ligger
like ved inngangspartiet og har fullt
innsyn gjennom store glassvinduer.

Derfor sørget vi for å ha mye aktivitet
der fra tidlig på ettermiddagen:
taoeringsstands, to DJs, presserom
og langbord hvor folk kunne sitte
og slappe av. All aktiviteten gjør at
spenningen vokser når du runder
hjørnet og får øye på inngangspartiet,
sier han.

Best i Europa

For Yngve Christiansen er det knapt
tid til å ta en pust i bakken, han har
allerede begynt å booke band til neste
års festival. Festivalsejfen kommer
imidlertid til å overlate det praktiske

ansvaret til et festivalstyre, mens han
selv går over i en rolle som kreativ
leder. Men at Blastfest kommer til å
arrangeres på USF hersker det liten
tvil om.

– USF har vært enormt fleksible og
har ytt utrolig god hjelp både i forkant
og under avviklingen av Blastfest,
sier han. Hvis det oppsto et problem
eller noe trengte å fikses, så var de
på pletten med en gang. Etter min
mening er USF det beste kultur-
og scenehuset i Europa, og det er
definitivt en av de viktigste scene-
institusjonene i byen.

BILDE

Erik Fredling, Kjetan Grønhaug, Sindre Didriksen, Berit Savland, Eyy Sørensen, Jon Tvilde,
Line Nord, Annette Sam Rønne, Boris Halvord Norneland, Martin Sætre, Kjetil Aabo

USF STABEN

SCENEMESTRING

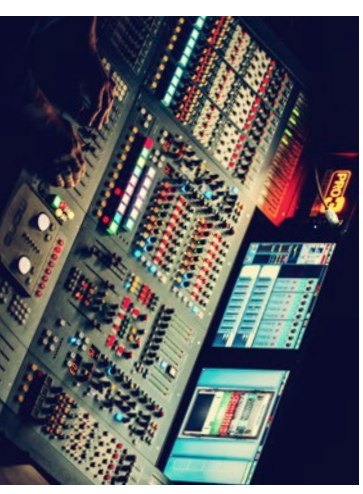
Arbeidet med å utvikle og forbedre scenerommene på USF fortsetter ufortrødent – sceneteknisk ansvarlig Kjetil Aabø vil gjøre Røkeriet til landets beste scene for rytmisk musikk.

– Da vi planla ombyggingen av vår største konsertsal, bestemte vi først og fremst at Røkeriet skulle bli et spesialbygget lokale av høy kvalitet for elektrisk forsterket musikk. Det andre vi bestemte oss for var at vi skulle ha et vinrødt forteppe på scenen. Siden vi er veldig arhengige av at både musikere, crew og publikum får et godt førsteinntrykk når de kommer inn hit, ønsket vi oss en scene med en litt classy look, ler Kjetil Aabø. For både ører og øyne – i Bergens nyeste konsertarena er ingenting overlatt til tilfeldighetene.

Finjustert lydopplevelse

Våren 2013 åpnet Røkeriet igjen etter å ha vært stengt under en ombyggingperiode på vel et år. Resultatet var en skreddersydd scene, større publikumskapasitet, god infrastruktur, bedre arbeidsforhold og betydelig forbedrede publikumsfasiliteter. For Kjetil Aabø og hans kolleger i lydtaben var ikke jobben over – nå måtte akustikken i salen og på scenen finjusteres for å sikre en best mulig opplevelse for publikum og musikere.

– Både veggene og taket i Røkeriet er konstruert for å absorbere lyd og reflektere lyd for å oppnå ønsket etterklangstid, forklarer Aabø. Det gjør at salen har en etterklangstid på rundt 1,2 sekunder. Det er ganske kort for et såpass stort rom, og gjør at detaljnivået i musikken blir mye tydeligere og at rommet føles mer intimt. I tillegg operer vi med en desibelgrense på 102 dB i snitt, målt

over 15 minutter. Det skåner publikums hørsel og gir dem en bedre konsertopplevelse, slår han fast.

1

3

Bøter på barnesykkdommer

Røkeriet har i løpet av rekordtid fått et rykte som en av de beste sceneene i landet å spille på. Her har det også blitt lagt ned et omfattende arbeid for å bedre de akustiske forholdene, slik at musikere og artister kan yte maksimalt. Men da Røkeriet åpnet igjen, led scenerommet av et par mindre barnesykkdommer.

Lyden på scenen var litt ullen og rumlete, noe som gjorde det vanskelig for musikerne å høre seg selv godt nok.

– Nå har vi et 0,8 m høyt fast scenegulv som kan heves til 1,10 m ved hjelp av risermodule, sier Aabø.

– I mellomrommet mellom scenen og modulene har vi nå plassert noen tykke matter laget av et resirkulert skummateriale. I tillegg gjorde vi modulgulvet vesentlig tynge. Dette bidro til både til å minimere resonansen i scenen og gjør at scenegulvet føles mer solid under føttene. Det hjelper på artistenes selvskikkerhet å kunne stå på noe som føles som et skikkelig gulv, uten gying og ustabilitet, sier han.

2

– ... det handler om å gjøre opplevelsen av musikk enda bedre.

Pratesykt publikum

Også på de mindre sceneene på USF jobbes det ihvertfall for å forbedre totalopplevelsen for publikum og musikere. Studio USF har fått nytt lydutstyr og skal få ny lysrigg og bedre backstagefasiliteter, men den største oppgraderingen kommer i Sardinien – USFs klubbkonsertlokale.

Ivrigte konsertgjengere flest kjenner godt til Sardinien, som har vært hovedscenen for jazz i Bergen siden åpningen av USF i 1993. Lokalet, som rommer rundt 500 publikummere, skal nå få en solid ansiktslønning i løpet av sommeren. Igjen er målet ambisiøst – å gjøre Sardinien til den beste klubbkonsertscenen i Norge. Hovedproblemet i Sardinien frem til

nå har vært akustikkrelatert. Taket reflekterer stemmene til publikum, slik at støynivået fra prating i salen ofte har vært fremtredende og plagsomt. – Folk har en tendens til å snakke høyere når de opplever lyd-nivået rundt seg som høyt, forteller Aabø. – Det forstyrrer musikerne på scenen og reduserer kvaliteten på konsertopplevelsen. Derfor kommer vi til å erstatte den nåværende himlingen med perforerte gipsplater som absorberer mye av støyen. Det vil skape en mer intim atmosfære enn tilfeller er i dag, og det vil også føre til at publikum blir roligere. Det vil også bidra til at scenelyden blir tydeligere, spesielt for soloinstrumenter og vokaler, sier han.

Alle akustiske tiltak, tekniske forbedringer og oppgradering av lydutstyr på USF, blir planlagt og gjennomført med et mål om å skape en best mulig konsertopplevelse for publikum og artister. Men, Aabø stikker ikke under en stol at jo bedre det tekniske er lagt opp, desto lettere blir arbeidsdagen for ham og kollegene også. – Det er helt klart at jo bedre fasilitetene er, desto enklere blir det for oss å gjøre det vi gjør best, å bistå musikere og sørge for god lyd til publikum. Det er viktig å huske på at alt dette til syvende og sist handler om å gjøre opplevelsen av god musikk enda bedre, avslutter han.

NOTER

- 1 – Konsert for små og store på USF (*Ordlyden Skillen*)
- 2 – Baren i Røkeriet designa Organ Dymus (USF)
- 3 – Nils Petter Møller på scenen i Sardinien USF (USF)

STATUS: AKTIVITETER 2014

I 2014 økte USF aktivitetsnivået på de fleste områder og befestet sin rolle som en av de fremste konsert- og kulturarrangørene i Norge.

Mange forbinder USF med musikk, og med rette. Røkeriet USF er etablert som en av landets beste scener for forsterket musikk, og er ett av stoppestedene på reiseruten for turnerende musikere i Norge. Standarden er på toppnivå og konsertsalen er attraktiv for både konserter, festivaler og kommersielle evenenter.

Men, USF og miljøet rommer mye mer. Sardinien USF er en mindre og mer intim konsertsal, godt kjent som Bergen Jazzforum sin hovedscene. Studio USF er mye brukt til scenekunst, ofte i regi av BIT Teatergassjon.

Visningsrommet USF er byens største åpne, søknadsbaserte visningssted for profesjonell samtidskunst, og Cinemateket USF er byens alternative kino. Her vises både klassisk film og ny film som ikke får distribusjon på ordinære kinner.

I tillegg kommer alle organisasjonene og arrangørene i huset for øvrig: dansesenter, øvingslokaler, musikkurs, forfatterkvelder og mye mer.

I året som gikk registrerte USF og arrangørene i overkant av 125 000 besøkende. I tillegg kommer kafegjester, kulturskoleforeldre, besøk til husets virksomheter, atelierbesøk, møter, kunstnerenes aktiviteter og mye mer.

FESTIVALER

Blastfest: Den nye store metalfestivalen i Norge ble arrangert for første gang i 2014. USF var festivalens hovedscene der 31 band spilte på to scener over to dager.

Festivalen slo godt an for å være helt ny på konsertmarkedet, og publikum kom fra alle verdensdelene. Det var nesten utsolgt for billetter til konsertene på USF.

Nattjazz er en tidagens festival i mai / juni med musikk, og spesielt jazz, fra hele verden. For 21. gang på USF sørget Nattjazz i 2014 for at publikum fikk store musikkopplevelser gjennom 58 festivalkonserter.

Den elleville festen er det bergensbaserte managementet MADE sin årlige festival. Her får i hovedsak nye artister presentere musikken sin for et stort publikum. Festivalen

er alltid utsolgt og over 1500 publikummere var innendørs da over 30 artister var i aksjon på alle husets scener.

Bergen Internasjonale Filmfestival (BIFF) viser film på Bergen Kino, Kvarteret og på USF. I 2014 ble Røkeriet for første gang rigget som kino og i tillegg til Cinemateket og dermed var visningskapasiteten på USF mer enn doblet. Erfaringene med å bruke konsertsalen som kino sal var gode og BIFF bidro med 8500 publikummere til USF.

Oktoberdans arrangeres annethvert år og er BIT Teatergassjon sin dansefestival. I 2014 utvidet de scenearealet fra i Studio USF og rigget hele Røkeriet om til danse-scene. Visningsrommet på USF ble også tatt i bruk under festivalen. Fordelt på de tre lokalene arrangerte festivalen utstilling, samtaler, forestillinger, workshops og konserter og økte også publikumstallet sitt.

Emergenzafestivalen er årets store happening for amatørband. Etter flere innledende runder i Hordaland går et antall band videre til finale på USF. Førstepremien er Emergenza turnéen i Europa. Festivalen er et viktig tilbud for å få nye band opp og frem. I 2014 stilte tretten band i konkurranse på USF til stor jubel fra heia-gjengene i salen.

URO-festivalen var en minifestival for ungdom. Bak sto framtidens konsertarrangører – elever i en elevbedrift. På plakaten var det store artister som A-laget og Razika. Røkeriet var godt besøkt.

KONSERTER

Bergen Live er USF sin største samarbeidspartner på konsertfronten, og 23 av Bergen Live sine konserter fant sted på våre scener i 2014. Vi er også glade for samarbeidet med **Perfect Sounds Forever**, en arrangør av mindre format, men med spennende artister.

Nattjazz og Bergen Jazzforum er stødige arrangører av jazzfestival og jazzkonserter. Sistnevnte har stor aktivitet og holdt hele 49 konserter i Sardinien USF gjennom året. Fine tiltak var månedlige gratiskonserter med eksperimentell musikk og Bajazzkonserterne for barn.

USF har blitt **Bergen Big Band** sin «hjemmescene». Matinékonserterne hver søndag tas vel imot av publikum. BBB inviterer både norske og utenlandske komponister og solister til å samarbeide med storbandet. På den måten blir programmet både variert og attraktivt.

Musikalske møter mellom etablerte musikere og studenter ved **jazzlinjen på Griegakademiet** gir ny erfaringsfor de yngste og ny inspirasjon for de eldste. **Vestnorsk jazzsenter** tilbyr slike samspillkonserter gjennom konsertserien GIG, et gratis og populært tilbud.

BIT 20 Ensemble gjorde en flott konsert under Borealisfestivalen i mars. Musikstykkeket «An Index of Metals» av Fausto Romitelli krevde både lys- og lydeffekter i tillegg til selve ensemblespillet. Da var Røkeriet med tilhørende teknisk utstyrsnivå perfekt.

SCENEKUNST

Vår blackbox **Studio USF** er en av BIT Teatergarasjens faste scener, med jevnlig forestillinger gjennom hele året. Her blir også de årlige festivalene Meteor og Oktoberdans arrangert. Til sammen ble det presentert 42 forestillinger gjennom året.

KUNST

I **Visningstrommet USF** ble det presentert et mangfold av kunst gjennom 13 utstillinger (se egen rapport) til 5224 besøkende. Kunstnerne og designerne i USF-huset holdt åpen dag (B-Open) der alle interesserte fikk anledning til å besøke USFs mange atelierer og verksteder. De fleste av våre internasjonale gjestekunstnere inviterte til studiobesøk. I tillegg hadde vi «Meet the Residents»-arrangement, der gjestekunstnerne i byen presenterte seg og ble kjent med kunstmiljøet i Bergen.

FILM

Cinemateket sitt tilbud utfyller kinoutbudet til Bergen Kino, og med filmrelaterte arrangementer, som foredrag og regissørmøter, spiller stedet en viktig rolle for filmkunstinteresserte. Cinemateket driver også ungdomsfilmklubben HUFF, som får stadig flere medlemmer og besøkende. Til sammen viste Cinemateket 457 filmer til et filmpublikum på over 14 300. Ujlke filmvisninger i lukkede arrangementer kommer i tillegg.

STATUS: RESULTAT OG ØKONOMI

ØKONOMI

Etter at «Arena USF»-ombyggingen sto ferdig i mars 2013, har USF hatt både økt aktivitet og omsetning. Foråret 2014 var det første hele driftsåret etter ombyggingen.

Netto omsetning i 2014 var kr 12,2 millioner, noe som er 91 % høyere sammenlignet med 2011 som var siste ordinære driftsår før ombyggingen. USF sine egeninntekter, dvs. inntekter fra utleie av lokaler, har økt med 266 % i samme periode. Egeninntektene utgjør dermed kr 8,5 millioner og er på 71 % av netto omsetning.

Ombyggingen hadde som mål å skape optimale produksjons- og formidlingsvilkår for hele spekket av elektronisk forsterket musikk og for andre arrangører som bruker lokalene våre.

Tilretteleggingen var ikke bare av bygningsmessig art. Den har også et driftsmessig motsvar i form av teknisk benamning, som skal bistå den økte aktiviteten. Derfor har USF gjennomført en nødvendig benamningsøkning i driftsavdelingen som har gitt tilsvarende økte driftsutgifter. Til sammen er økningen på 2,7 millioner sammenlignet med før ombyggingen.

I samme periode har de offentlige tilskuddene omtrent stått stille.

Økningen i driftsutgiftene førte til et underskudd i 2014 på kr 1,548 millioner, der 0,2 millioner var ekstraordinære kostnader. Det ser ut til at også 2015 vil gi et negativt resultat, men målet vårt er balanse i driften fra 2016. Dette skal dels skje gjennom kostnadsreduksjon og dels med økte inntekter.

Stat, fylke og kommune har spilt på lag med USF i det store løftet det var å utvikle og bygge Arena USF. Vi ser fram til et godt samarbeid også i årene som kommer.

FAKTA OG TALL

Antall besøk totalt: 125 292	
Antall arrangementer: 847	
Antall konserter: 187	
Antall scenekunstsforestillinger: 43	
Antall besøk i Visningstrommet: 5504	Antall utstillinger i Visningstrommet: 13
	Antall filmvisninger: 611
Netto omsetning: 12 400 000	
Årsresultat: - 1 548 000	
	USF mottok offentlig støtte i 2014 fra: Bergen kommune, kr 2 125 000 Hordaland fylkeskommune, kr 153 000 Kulturdepartementet, kr 2 481 000 (investeringstilskudd)
Antall årsverk i stab: 8,5	

ORGANISASJON

Stiftelsen Kulturhuset USF består av en stab med faste ansatte, et styre og et representantskap. Styret velges av representantskapet.

Staben ved USF har lang erfaring og spesifikk kompetanse innen flere fagområder knyttet til drift av kultur- og scenehus. Vi deler våre kunnskaper med andre på seminarer og i undervisningsformål.

Jon Tvilde kulturhusjef

Evy Sørensen informasjonsansvarlig
Berit Savland økonomi

Anette Sem Ringel eventmanager

Sindre Didriksen arrangementsansvarlig

Line Nord gjestekunstnerordninger og kunstprosjekt

Hallvard Nomeland arrangement og drift

Kjetil Aabø sceneteknikk

Kjartan Grønhaug arrangement og drift

Erik Fredling lydteknikk

Martin Sætre arrangement og drift

STYRET 2014

Styrets sammensetting fram til valget 14. mai:

Martin Smith-Sivertsen	2013–2015
(fratrådte styrevervet i oktober 2014)	
Elisabeth Halvorsen	2013–2015
Jette Christensen	2013–2015
Tor Fosse	2012–2014
Jørgen Thue	2012–2014
(fratrådte i løpet av perioden)	
Inga Moen Danielsen	2012–2014
Siw Anita Lien	2012–2014
Shine Tveten, vara	2012–2014
Lars Mossefinn, vara	2013–2015

Styrets sammensetting etter valget 14. mai:

Martin Smith-Sivertsen	2013–2015
Elisabeth Halvorsen	2013–2015
Jette Christensen	2013–2015
Tor Fosse	2014–2016
Christine Kahrs	2014–2016
Inga Moen Danielsen	2014–2016
Siw Anita Lien	2014–2016
Shine Tveten, vara	2014–2016
Lars Mossefinn, vara	2013–2015

Valgkomiteen består av:

Sven Åge Birkeland, Bjørnar Væenden og
Line Yvonne Eidheim.

REPRESENTANTSKAP

Representantskapet består av Bergen Næringsråd, Hordaland fylkeskommune, Bergen kommune, Nøstet/Verftet Velforening, Vestnorsk Filmsenter, Stiftelsen Bergen Dansecenter, BIT 20 Ensemble, Hordaland Musikkråd, Skrivekunstakademiet i Hordaland, AKKS Bergen, Ateliengruppen USF (2 repr.), Bergen jazzforum (2 repr.) og Stiftelsen Cinemateket i Bergen (2. repr.).

Bergen Næringsråd er representantskapets ordfører i perioden 2014–2016. Nøstet/Verftet velforening er varaordfører i perioden 2014–2016.

STIFTELSEN KULTURHUSET USF

Georgenes Verft 12
5011 Bergen
Tlf 55 30 74 10
epost@usf.no
www.usf.no

**AIR BERGEN
AIR BERGEN-BERLIN
AIR BERGEN -NEW YORK**

**BERGEN DESIGNINKUBATOR
VISNINGSROMMET USF
USF I BUCHAREST**

ARTIST IN RESIDENCE (AIR) - GJESTEKUNSTNERORDNINGER

USF administrerte i 2014 tre gjestekunstnerordninger: AIR Bergen, AIR Bergen-Berlin og AIR Bergen-New York. Alle ordningene er finansiert av Bergen kommune, og tilbudene i Bergen og Berlin er eiet av Bergen kommune.

AIR BERGEN

AIR Bergen tilbyr internasjonale kunstnere 2-3 måneders opphold i Bergen. Ordningen ble startet i 1999, og består av to leiligheter og to studio på USF. Til nå har 180 kunstnere fra hele verden hatt arbeidsopphold her.

AIR Bergen bidrar til å vitalisere kunstmiljøet i Bergen gjennom samarbeid mellom de gjestende kunstnerne og det lokale kunstmiljøet. Gjestekunstnerne representerer en stor faglig bredde og profesjonalitet innen områder som billedkunst, forfatterskap, filmregi, komposisjon, nye medier, dans og koreografi. I 2014 hadde vi 14 kunstnere på besøk til USF og Bergen.

Gjestekunstnere i 2014

Benjamin Thigpen er musiker og komponist fra Frankrike/USA. Under sitt opphold utviklet han nye instrumenter, som han bl.a. presenterte i Radio Egg. Sammen med sin kanadiske kollega Jean-François Laporte spilte de som "Rust" på Landmark, en konsert produsert av Ny Musikk. Benjamin deltok også på B-open med åpent studio på USF.

James Ferris er billedkunstner, musiker og forfatter fra Storbritannia. På USF startet han arbeidet med et større tekstprosjekt, og nøt muligheten til å arbeide uforstyrret og konsentrert.

Stefano Cagol er billedkunstner fra Italia. Stefano jobbet med nye videoarbeid under oppholdet sitt, og viste en videoscreening av arbeidet på Galleri 3,14. Han deltok også på Meet the Residents på S12, og holdt åpent atelier før han dro fra Bergen. I etterkant av oppholdet fikk han også mulighet til å vise et videoarbeid på Landmark.

Tita Salina og Irwan Ahmett samarbeider om kunstprosjekter, og begge er billedkunstnere fra Indonesia. De arbeider ofte stedsspesifikt med politiske tema i offentlig rom, og mens de var i Bergen samarbeidet de med flere bergensbaserte kunstnere i forbindelse med prosjekt om offentlig transport og narkotikamiljøet i Nygårdsparken. De holdt presentasjon på Galleri Vox og i kollega Katrine Meisfjords atelier, og holdt åpent studio på USF. Et par måneder senere kom de tilbake til Bergen for å gjøre et prosjekt på Hordaland kunstsenter's årlige event "Parking Day".

Francois Sarhan var gjestekunstner i forbindelse med sin forestilling på Borealis Festival 2014. Francois er performancekunstner fra Frankrike, og regisserer sceneproduksjoner hvor han selv opptrer som både kunstner, regissør og utøver.

Neda Tavallaee er maler og billedkunstner fra Iran. På USF kom hun i kontakt med flere andre malere, og de utvekslet erfaringer, teknikker og arbeidsmetoder. Neda holdt også presentasjon på Meet the Residents i Visningsrommet USF, hvor hun fortalte om sin praksis og om situasjonen som kunstner i Iran.

Ljiljana Maletin Vojvodic og Dragan Vojvodic fra Serbia var i Bergen en kort periode i julen. De har begge vært på USF flere ganger tidligere, og setter pris på muligheten til å jobbe konsentrert her på

USF. Ljiljana er forfatter og jobbet med en ny bok om kunssystemet, med en norsk kvinnelig billedkunstner i hovedrollen. Ljiljana skrev også en rapport fra sitt bergensopphold til den serbiske avisen Danas, hvor hun ga det norske klimaet for å arbeide med kunst svært gode skussmål. Dragan er performance- og billedkunstner, og mens folk hadde juleferie benyttet han muligheten til å uforstyrret lage prosjekter på USFs område. I løpet av romjulen holdt han også åpent studio hvor han viste nye arbeid.

Dustin Luke Nelson er poet, video- og performancekunstner fra USA. På grunn av forskyvninger i programmet fikk Dustin mulighet til å komme på kort varsel og bli en drøy ukes tid. Under oppholdet arbeidet han konsentrert med et bokprosjekt som skulle ferdigstilles, samtidig som han tok med seg inspirasjon og tanker rundt et nytt prosjekt. Et mulig samarbeid med en bergenspoet er også på trappene.

Essi Kausalainen er performance- og billedkunstner fra Finland. Oppholdet på USF benyttet hun til å gjøre research og lese teori i forbindelse med nye prosjekter. Essi deltok på Meet the Residents på S12, og på flere performance events arrangert av Performance Art Bergen og Galleri 3,14. Sammen med kollega Therese Longva undersøker hun også muligheten for et fremtidig samarbeidsprosjekt for å dele tanker og erfaringer, og planlegger symposium i Helsinki og Bergen.

André Eiermann er dramaturg og performancekunstner fra Tyskland. André hadde et kort opphold på USF i forbindelse med Oktoberdans 2014, hvor han var dramaturg for Heine Avdal og Yukiko Shinozakis forestilling Distant Voices. Et nytt prosjekt med Avdal og Shinosaki ble satt i gang under oppholdet.

Andreas Vermehren Holm er forfatter fra Danmark. Mens han var på USF arbeidet han med sitt første prosa- verk, samtidig som han møtte venner og nye kollegaer for mulige fremtidige samarbeid. Andreas hadde opplesning på Voss og på Prøverommet. Han holdt også en forelesning om poesi på Skrivekunstakademiet, og ble intervjuet av Klassekampen om den skandinaviske forfatterscenen.

Amélie Brisson-Darveau er billedkunstner fra Sveits/Canada. Hun var på USF i to uker, og arbeidet konsentrert med et nytt prosjekt.

AIR nettverk

AIR Bergen er medlem av Resartists, et verdensomspennende nettverk av gjestekunstnerordninger (resartis.org). Gjennom årene har AIR Bergen også knyttet kontakt med andre gjestekunstnerordninger.

Vi har svært gode samarbeidspartnere i Bergen. BEK stiller med kompetanse, assistanse og utstyr til våre gjestekunstnere. BEK arrangerer også artist talks og workshops. Stiftelsen Galleri 3,14 har ved flere an-

ledninger vist gjestekunstnernes prosjekter mens de er i Bergen. Galleriet har også arrangert artist talks.

Mange av kunstnerne vi har på besøk viser arbeider på BIT Teatergarasjens lavterskelarrangement Prøverommet. Bergen Ateliergruppe (BAG) inviterer kunstnerne til uformell samtale og presentasjon over lunsj, noe som gir en fin anledning til å bli kjent. I 2014 samarbeidet vi med Galleri S12 og VISP om presentasjoner av USF og S12 sine gjestekunstnere, gjennom arrangementet Meet the Residents.

Andre samarbeidspartnere i 2014 var Hordaland kunstsenter, Borealis, Ny Musikk, Landmark, Bergen Kunsthall, B-open, Galleri Vox, Universitetet i Bergen, Performance Art Bergen (PAB), Oktoberdans og Skrivekunstakademiet.

Det er fullt program gjennom hele året i leilighetene og studioene på USF. Etterspørselen er stor, og kun et fåtall av alle kvalifiserte som søker får tildelt plass. Ordningen gjøres kjent gjennom nettstedet airbergen.com, Facebook, Hordaland kunstsenters nyhetsbrev, VISP, e-postlister og gjennom personlig anbefaling fra kunstnere og andre. Nettstedene transartists.org og resartis.org er svært viktige internasjonale kanaler.

I 2014 hadde AIR Bergens hjemmeside airbergen.com 5786 antall unike besøk fra hele verden, med flest besøk fra USA, Storbritannia og Tyskland.

Gjennom evalueringsskjema får vi vite at gjestekunstnerne trives, og at de fleste opplever å ha intense arbeidsopphold fordi det er gode forhold for å jobbe konsentrert på USF. De store og luftige studioene med utsikt og mye lys trekkes frem som gode og unike. De nevner også gode sosiale forhold og på et sterkt og mangfoldig kunst- og kulturtilbud. Åpenheten i det tverrfaglige kunstmiljøet i Bergen blir verdsatt. Det at vi ikke har et standardopplegg, men prøver å tilrettelegge for hver enkelt gjestekunstner, trekkes også frem som positivt. Likeså at gjestekunstnerens opphold formes av det som skjer underveis, og at de ikke må gjennomføre obligatoriske prosjekt.

I USFs administrasjon har Line Nord ansvar for AIR Bergen. Hun tilrettelegger opphold for den enkelte kunstner, og kontakter eventuelt andre institusjoner og kunstnere for mulig samarbeid.

Mange av gjestekunstnerne lar seg fascinere av utsikten fra studio.

Tita og Irwan inviterte til presentasjon av arbeidet sitt bl.a. i en av korridorene på USF.

Anne Marthe Dyvi og Line Nord tildelte opphold i 2014 for 2015, etter vurdering av innsendte søknader. De innhentet også ekstern vurdering av søkere.

AIR BERGEN-BERLIN

Bergen kommune og USF tilbyr arbeidsopphold i Berlin for kunstnere bosatt i Bergen. Tilbudet er svært populært, og i 2014 var det åtte kunstnere som reiste til kunstnerleiligheten i Berlin.

Ordningen, som ble startet i 2007, er eiet og finansiert av Bergen kommune og utviklet i samarbeid med USF. Ved utgangen av 2014 har 41 kunstnere hatt opphold. Kunstnere får disponere leiligheten i Berlin over en tremåneders periode.

Kjersti Rorgemoen er forfatter, og brukte tiden i Berlin til å arbeide med et manus til det hun håper skal bli en ny bok. Kjersti skrev også en bokanmeldelse for Vinduet, og tok til seg alle de historiske og kulturelle inntrykkene Berlin har å by på.

Halldis Rønning er dirigent. I Berlin jobbet hun med et prosjekt som kombinerer improvisert musikk og notert musikk, og musikalske prosjekter knyttet opp mot visuell kunst. Hun jobbet også med forberedelser av forestående produksjoner, og var i kontakt med både norske og tyske kollegaer fra ulike kunstfelt som hun skal samarbeide med fremover.

Åse Hegrenes har jobbet som scenograf og kostyme-designer innen flere norske teatre. Oppholdet i Berlin brukte hun til å gå på teaterforestillinger, gallerier og museer for å oppdatere seg og inspireres kunstnerisk.

Hans Otto Nicolayssen er filmregissør, og har laget et tjuetalls dokumentarfilmer, kortfilmer, tv-drama og fire spillefilmer. Tiden i Berlin brukte han til å skrive på et nytt tv-drama og en dokumentarserie om etterkrigstiden i Norge og Tyskland.

Evelyn Holm er kunsthistoriker, og brukte oppholdet til å ta opp igjen lesing og skriving i forbindelse med et bokprosjekt. I tillegg hadde hun en del møter og samtaler med kuratorer, kunstnere og andre, knyttet både til personlig nettverk og nettverk som hun har bygget opp i forbindelse med arbeidet med sitt engagement i Bergen Assembly. Dette var viktige møter for fremtidige muligheter ettersom Evelyn da var i overgang fra direktørstilling til frilansvirksomhet.

Fredrik Berberg brukte arbeidsoppholdet til å utvikle en skulpturserie, hvor hovedfokus lå på planlegging, skissering og research. Som billedkunstner brukte han også tid på stipendsøknader. Fredrik betegner oppholdet som veldig lærerikt og inspirerende, da både han og Lina Kristin Holme benyttet seg aktivt av det store galleri- og museumstilbudet i Berlin.

Lina Kristin Holme er billedkunstner og jobber hovedsakelig med maleri, som også kompletteres med skulptur. Tematisk dreier både objekter og maleri seg om landskapsskildring og urbane miljøer. I Berlin studerte Lina storbymiljøet og forståelse av rom på nært hold.

Sissel Lillebostad er billedkunstner, skribent og kurator. I Berlin jobbet hun for det meste med Kunstjournalen *B-post* sammen med medredaktør Trond Hugo Haugen, og hadde lansering av journalen i kunstnerleiligheten. Sissel hadde også møter med kuratorene av Praxes, som også er medkuratorer for Bergen Assembly 2016, og møttes med Aage Langhelle som driver galleri i Berlin.

Fullstendig liste over alle kunstnere som har deltatt i ordningen siden 2007 finnes på bergen-berlin.no

Kunstnerleiligheten i Berlin er populær, og det er til enhver tid kunstnere som oppholder seg der. Søknadstallene har vært stabile med 25-35 søknader årlig.

Gjennom rapporter fra kunstnerne får vi vite at de trives godt i leiligheten, og at den egner seg godt for stille jobbing og konsentrasjon. Av hensyn til naboer og tynne vegger må annet type arbeid planlegges godt. Kunstnerne setter pris på at leiligheten er forholdsvis stor og luftig, samtidig som den holder den iskalde Berlin-vinteren ute. De fleste liker leilighetens beliggenhet i rolige Schöneberg. Området har fine parker, og alle tilbud man trenger på daglig basis. Samtidig ligger mer pulserende områder og sentrale kunstinstitusjoner i sykkelavstand. Nærheten til S- og U-bahn, og dermed hele byen, fremheves også som positivt.

Siden 2007 har Stiftelsen Kulturhuset USF ved Line Nord administrert tilbudet. USF har engasjert Sibylla Weissweiller i Berlin som kontaktperson for gjestekunstnerne. Hun bistår med faglig og sosial oppfølging av kunstnerne, samt praktisk oppfølging av leiligheten.

I 2014 tildelte Nicolas Møllerhaug, Vilde Salhus Røed og Line Nord opphold for 2015, på bakgrunn av innsendte søknader. Ytterligere faglig vurdering fra enkelte fagmiljøer ble innhentet ved behov.

Fra og med 2015 skal Bergen kommune administrere alle sider ved tilbudet. Ordningen ble avviklet fra USF ved årsskiftet, og all praktisk informasjon samt arkivmateriale ble overlevert kommunen ved Elin Sander.

AIR BERGEN-NEW YORK

Bergen kommune og USF har siden 2007 tilbudt arbeidsopphold i New York for bergensbaserte kunstnere. Ordningen er finansiert av Bergen kommune, og har omfattet opphold i totalt seks måneder hvert år. Tilbudet er ettertraktet, og i 2014 var det tre kunstnere som reiste til New York.

Ordningen ble startet av USF, og ved utgangen av 2014 har 22 kunstnere hatt arbeidsopphold. Kunstnerne disponerer en studioleilighet i atelierhuset PointB i Brooklyn i én til tre måneder.

PointB har åtte studioleiligheter, og legger vekt på å programmere inn kunstnere som kan få faglig utbytte av å ha opphold samtidig. Det arrangeres åpne kvelder månedlig, der kunstnerne presenterer seg selv og sitt arbeid.

PointB har nettverk og kontakter som gjestekunstnerne benytter seg av. Norske Sol Kjøk ved NOO-Sphere Gallery i Soho har også vært imøtekommende og interessert i kunstnere innen alle faggrupper. Det norske konsulatet er behjelpelig med formidling og kontakt med nettverk ved åpne arrangementer.

Rita Marhaug er billed- og performancekunstner, og benyttet oppholdet i New York til å utvikle performanceserien Second Skin og en serie tegninger knyttet til samme tema. Rita fikk også mulighet til å vise et arbeid på NOO-Spheres gruppeutstilling i forbindelse med deres 3-års jubileum, og var i kontakt med Grace Exhibition Space som spesialiserer seg på performancekunst.

Borghild Unneland er billedkunstner. I New York arbeidet hun med installasjoner bestående av objekter, gamle tekstiler og mønster på vegg. Hun laget også skisser i størrelse 1:1 hvor hun undersøkte forholdene mellom ulike materialer. Oppholdet ga henne nye perspektiver på eget arbeid, og hun opplevde byen som svært inspirerende å jobbe i.

Moray Hillary er billed- og performancekunstner, som i New York arbeidet med maleri. Maleriene ble supplert av skulpturelle materialer som Moray fant på gaten og som han mener reflekterer amerikansk kultur. Under sitt opphold fikk han avtale om repre-

sentasjon av den New York-baserte kuratoren Alison Peirz.

En fullstendig liste over alle kunstnere som har reist til New York siden 2007 finnes på nettstedet www.bergen-newyork.no.

Ordningen må karakteriseres som svært vellykket og populært. Antallet søknader har ligget stabilt på 20-30 årlig.

Kunstnerne som har deltatt trekker frem Williamsburgh i Brooklyn som et svært egnet sted for en residency. PointB ligger tilbaketrukket, men allikevel ikke langt unna Manhattan og downtown New York. Samtidig er Williamsburgh et gentrifiseringsområde som bugner av gallerier, uavhengige butikker, kafeer og barer. Kunstnerne blir godt ivaretatt på PointB, som sørger for informasjon om og invitasjoner til kunstfeltet. PointB hjelper også med å arrangere åpne atelier eller andre events på huset. Noen kunstnere har derimot ikke vært så fornøyd med studioet, da det har føltes for stort for enkelte typer arbeid. Det er også lytt mellom studioene. Noen har også ønsket seg bedre faglig oppfølging gjennom oppholdet.

Siden 2007 har Stiftelsen Kulturhuset USF ved Line Nord administrert AIR Bergen – New York.

Ordningen videreføres ikke i 2015, både grunnet omorganisering ved PointB og at Bergen kommune ikke ønsker å finansiere tilbudet videre. USF ønsker på sikt å tilby kunstnere i Bergen opphold i New York, og vil fremover undersøke mulighetene for nye samarbeid og ordninger.

BERGEN DESIGNINKUBATOR

Bergen Designinkubator er en ressurs for design i Bergen, utviklet av Bergen kommune, KHiB og USF. Vi samarbeider om dette prosjektet for å synliggjøre designkompetansen og styrke nyutdannedes mulighet til å etablere egen virksomhet

Designinkubatoren ble startet i 2007 og har nå funnet form og innhold som fungerer godt etter formålet. Siden oppstarten har vi hatt 24 deltakere i inkubatoren, både på korte og lange opphold. I 2014 har alle plassene vært i bruk.

Åshild Kyte (MNIL) og Vera Kleppe (MNIL) **Vera & Kyte**

vera-kyte.com

Vera & Kyte leier eget rom vis á vis Designinkubatoren, og lager møbler, produkter og interiørarkitektur. De søker stadig nye inntrykk, og er ivrige etter å oppdage noe som kan trigge en ny idé. Vera & Kyte har hatt et travelt år – deltagelsen på møbelmessen i Milano førte til flere medieoppslag og nye oppdrag både i Norge og i utlandet, og de fikk mye oppmerksomhet sammen med andre norske designere under London Design Festival. De stilte ut i Tokyo i regi av Norway Icons, og på Galleri Format i Oslo. Vera & Kyte vant Bo Bedres pris som Årets Nykommer 2014, og er nominert til Nova Nordic Designer of the Year, med utstilling i Stockholm i august 2015.

Lars Fjetland Beller (MNIL)

www.beller.no

Gjennom sin oppvekst på Vestlandet har Lars næret en livslang fascinasjon for samspillet mellom de beste naturmaterialene i møbler, interiør og belysning. Han søker stadig å utvide sin horisont, og er en dedikert utforsker av form og funksjon i sine ulike prosjekter. Han ble kåret til Årets Designer 2014 av Bo Bedre.

Lisa Sukholovsky (MNIL)

lisasukholovsky.wix.com

Lisa arbeider med interiørarkitektur og selvstendige arkitektprosjekt, og har hovedsakelig private oppdrag knyttet til både nybygg og renovering. Hun har hatt flere oppdrag i Russland, hvor hun har jobbet både med bygningsstruktur, leilighetsrenovering og landskapsarkitektur. I 2014 startet hun to større prosjekter; ett med å utforme sosiale boliger, barnehage og små butikker i et område i Paris, og ett prosjekt hvor hun skal utvikle innredning i eksisterende kontorbygg i Bergen.

Forts. neste side

Mikael Pedersen (MNIL) og Hanne Kari Ravndal (MNIL) Design Of a Kind

www.designofakind.no

Mikael og Hanne har startet designstudioet Design Of a Kind sammen. Design Of A Kind har en visjon om å lage bedre møbler og tidsbestandige produkter ved å fokusere på miljøvennlige materialer. De har en leken, upretensjøs og nysgjerrig tilnærming til design. I 2014 har Design Of A Kind holdt kurs på KHIB, vært prosjektledere for Bergen Wood Festival og levert flere konkurransebidrag. De har også blitt invitert til oppdrag som utforming av nytt kommunetorg i Vaksdal og renoveringsprosjekt av en leilighet, samtidig som de gjorde det bra på utstillingen 100% Norway by KHIB i London.

Yilei Wang

www.yileiwan.net

Yiley har vært med i Designinkubatoren fra høsten 2014, etter ferdig utdanning ved KHIB våren 2014. I sitt masterprosjekt *tobEContinued...* foreslo hun design som et instrument for å vekke folks kreativitet, et prosjekt hun fortsatt utvikler. Hun ønsker å inspirere folk til å oppdage nye muligheter i sin egen hverdag, og å motivere til en langvarig kreativ prosess som kan lede til en mer aktiv, økologisk og morsom livsstil. Yiley deltok på julemarkedet for design og kunsthåndverk, og lagde sammen med den bergensbaserte kunstneren Kiyoshi Yamamoto en kalender for 2015.

Jonas Bendik Evensen (MNIL)

I tillegg til master i møbeldesign fra KHIB har Jonas svennebrev som møbelsnekker. Som designer fokuserer han på miljøvennlige materialer og varige produkter, og bruker gjerne naturen som inspirasjonskilde sammen med en enkel og leken linjeføring. Jonas har hatt permisjon fra Designinkubatoren i 2014.

I USF sin administrasjon har Line Nord ansvaret for Bergen Designinkubator. Dave Vikøren fra KHIB har faglig ansvar, og Bente Irminger hentes inn som rådgiver ved evaluering av søknader.

Drifted Chair av Lars Beller Fjetland

Skrivebordslampen Argus av Design of a Kind

VISNINGSROMMET USF

Visningsrommet har utviklet seg fra å være et omdreiningspunkt for den kunstneriske virksomheten i atelierene på USF til å være en ressurs for hele byen og regionen.

Fra Cargo - Maia Urstad / kuratert av VOLT

Det var stor aktivitet i Visningsrommet i 2014; på nivå med de siste tre årene. Antall besøk til 13 utstillinger og andre kunstprosjekter var 5504.

Også dette året ble utstillingslokalet drevet på utleiebasis. Kunstnerne tar selv hånd om alt arbeid og kostnader knyttet til utstillingene, men med noe økt tilskudd sist år kunne USF informere om utstillingsprogrammet i relevante kunstmedia, i magasiner og på fagrelaterte nettsteder.

Det er uvanlig med utleiegalleri i Bergen, likevel opplever vi at tilbudet taes godt imot.

Visningsrommets størrelse og beliggenhet er fordelaktig, og vi har kunnet programmere gode kunstprosjekter.

Med kontinuerlig drift, åpen profil og potensiale for et høyt antall utstillinger spiller stedet en viktig rolle både for kunstnerne og for den delen av publikum som ikke tilhører det spesialiserte kunstfeltet.

Visningsrommet har lav terskel; utstillingene eksponeres mot et stort publikum som gjerne har et annet mål i kulturhuset og som får med seg utstillingene samtidig.

UTSTILLERE I 2014

07 - 18. februar:

Volt presenterer CARGO av Maia Urstad (NO), lyd og installasjon

01 - 09. mars:

LUX LUMINI av Torill Nøst (NO), foto

5 - 30. mars:

Bodil Røvik-Larsen + Elisabeth Irgens + Turid Solheim (NO), billedkunst. Kuratert av Thomas Pihl

04 - 13. april:

WITHOUT WAITING FOR HER REPLY (A DWELL-IN) av Apichaya Wanthiang (TH). Installasjon

02 - 15. mai:

KHiB: Masterutstillingen i design

06 - 15. juni:

Pekka Kainulainen & Iiris Pessa (FI), billedkunst og performance

22. - 30. august:

PETRA RAHM & SARAH JOST: LAGER

04. - 14. september:

MICHELLE TERAN: YOUR REVOLUTION BEGINS AT HOME

16. - 23. september:

EVEN BIE-LARSEN: GETTING EVEN. KURATERT AV MEI SZETU

28. september - 12. oktober:

LINE HVOSLEF: LYDLANDSKAP

Oktober:

BIT Teatergarasjens OKTOBERDANS med faglig program. Oktoberdans presenterer KJETIL KAUSLAND, foto

November:

CONNECTED - City thinking, futurology, art, architecture and technology

05. - 14. desember:

JEREMY WELSH/TROND LOSSIUS/BULL.MILETIC: "Spor og rester"

Visningsrommet USF ble startet av kunstnerne selv i siste halvdel av 80-tallet. Hele 195 ulike utstillingsprosjekter med profesjonell samtidskunst har blitt vist og mange relaterte arrangementer som foredrag, workshops osv.

Som utstillingsted er Visningsrommet i posisjonen mellom de store kuraterte kunstinstitusjonene og de små, ofte temporære, galleriene. Med en åpen profil og søknadsbasert programmering kan USF presentere et mangfold av kunst gjennom omlag 12 utstillinger hvert år.

Det er viktig for USF å tilby kunstnerne tilrette lagte og profesjonelle rammer for presentasjon, og mange investeringer er gjort for å gjøre utstillingsareal best mulig. Den høye standarden, størrelsen og beliggenheten i et stort kulturhus sørger for godt publikumsbesøk og gjør stedet attraktivt for både kunstnere og besøkende.

HALELE CAROL - USF I BUCURESTI

I dette EØS-prosjektet med budsjett på 200 000 euro er USF partner med den rumenske arkitekt- og byutviklingsgruppen Zeppelin

Halele Carol – tidligere Hesper Factory i Bucuresti

USF er et kultur- og scenehus og en kreativ næringsklynge der ca 200 mennesker jobber i ulike kulturvirksomheter. Nå skal vi bidra i etableringen av et lignende sted i et delvis nedlagt industriområde i den sørvestlige delen av Bucuresti.

Målet med prosjektet er å skape oppmerksomhet rundt områdets potensiale for å bli et kulturelt og urbant samlingspunkt, og gi drivstoff til prosessene rundt rehabiliteringen av den industrielle bygningsarven. Det gjør vi ved å skape installasjoner av kunst og design, og en serie med kulturarrangement på industriområdet.

USF og Zeppelin samarbeider om å transformere området til kulturarena; Halele Carol. USF deltar med kompetanse og erfaringer fra sitt eget omdanningsprosjekt i en tidligere sardinfabrikk, og er liaison for

norske kunstnere som skal delta i kulturarrangementer på industriområdet gjennom hele 2015. Partnerne planlegger en åpningsutstilling med installasjoner av norske og rumenske kunstnerne og arkitekter. Fra Norge deltar Marit Justine Haugen, Erlend Blakstad Haffner, Arne Revheim og Finn Eirik Modahl. Det blir også nordisk filmkveld, konserter og konferanse i bygningene i det gamle industrikomplekset.

Prosjektet ble påbegynt i 2014 og vil gjennomføres i 2015.

Stiftelsen Kulturhuset USF
Georgernes Verft 12
5011 BERGEN
www.usf.no

